

Vezetők és vezetettek: pásztor, menedzser, vezér?

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

1 / 14 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/vezetok-es-vezetettek-pasztor-menedzser-vezer/> internetes címről származik. A cikket 2020-07-07 dátummal egy médiamissziós lelkiületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Adalékok Jézus pedagógiájához

Már a pedagógus szó jelentésében sincs egyetértés (*paidagogosz* = az aki vezeti a gyermeket), hisz az ókori Athénben a rabszolgák feladata volt, hogy elkísérjék a gyermeket az iskolába, kövessék ottani viselkedését, majd hazavigyék és felügyeljenek rá. Szolgai munka volt, alá- és fölérendeltséggel, ellenőrzéssel. Később már az oktatás is beletartozott, aztán hozzáadódott tájainkon a poroszos fegyelem, szigor és számonkérés. De mindezek alapja a gyermekek nevelése, irányítása, fölkészítése az életre. Egy idő után aztán szétvált az oktatás és a nevelés, a pedagógusból tanár lett, az óvónő és a börtönben raboskodók nevelője pedig ma már nem számít pedagógusnak.

Felvilágosult társadalmunkban ott tartunk, hogy könnyed rosszakarattal összemoszuk a pedagógus és pedofil kifejezést, az oktatás szerepét átveszik a gépek (még az iskoláktól is...), a szülőkre és a „társadalomra” hárítva a nevelés feladatát, holott a társadalomból csak a kosz ragad rájuk, a szülőknél meg nincs idejük „ilyesmivel” foglalkozni. Ugyanakkor cégeknél, színházaknál, különféle intézményeknél újra divatba jött a Mester-kurzus, a „személyi állomány” képzése, a vezető és beosztott közötti újfajta párbeszéd, etikai kódexek megjelenése sejteti,

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

2 / 14 oldal | © Katolikus.ma

hogy a menedzsernek nemcsak irányítani, hanem szolgálni is kell, törődnie a rá bízottakkal, gondját viselni a munkavállalóknak, erősítenie őket, hogy bírják a nyomást és a terhelést. És mindezt nemcsak „frontálisan”, hanem emberközelből, személyes példájával, kezdeményezőkézségével, azzal a mintával, ahogyan elől jár a jóban és a kötelességteljesítésben.

A keresztények számára a tanításban, az oktatásban és a nevelésben is legmagasabb mérce a Jézusé. Hozzá képest a legjobb nevelők is csak kezdők: tanársegédek (P. Delbrel). Ez a mérce már-már irracionális, hiszen az Istenember maga az Út, az Igazság és az Élet. Családi és hitéleti, sőt társadalmi szinten is Őt kellene leginkább figyelembe vennünk. És amikor róla van szó, akkor nem csak a Mester és a tanítvány közti kapcsolatra, nem csak apostolai „kiképzésére” gondoljunk, hanem életére és tanítására, amelyet ezekben a napokban is gyakran hallunk: „*én vagyok a Jó Pásztor.*” (Jn 10, 11)

Egy dél-francia község néhány éve pályázatot hirdetett a községi legelő pásztori állására, és mindenki nagy meglepetésére százával jelentkeztek a jelöltek, csak épp nem feleltek meg. Volt köztük egyetemi tanár, operaénekes és katonatiszt, de persze az állatokhoz nem értettek, és az állatorvos meg túlkvalifikáltnak tűnt.

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

3 / 14 oldal | © Katolikus.ma

Mindnyájuknak romantikus elképzelései voltak, vagy lemorzsolódott „dropout”-ok, akik a civilizáció előtt menekültek volna, vagy munkanélküliek, akik kétségbeesésükben mindenhova jelentkeztek: hátha...

Az önkormányzat úgy vélhette, ezek mind „béresek”, és akik nem a bérért, hanem önmaguk „kiteljesítése” végett vállalták volna a feladatot, talán még a pénzért vállalkozónál is alkalmatlanabbak! A második fordulóban aztán jelentkezett az igazi, a tapasztalt pásztor. A korabeli újságcikket nem őriztem meg, és így valójában nem tudom elmondani, mi is állhatott az újabb hirdetésben. Az aligha, hogy életét kelljen adnia a juhokért! - írja Kiss Ulrich SJ.

Érdekes módon, Jézus nem az akkori „szellemi elit” közül választott magának követőket. Hiszen a szellemi gőg akadály a alázatnak, az engedelmességnek, a nyitottságnak. Ami nélkül nincs vezetés. Aki nem tud vezetett lenni, nem válhat jó vezetővé. Itt is van alá- és fölérendeltség, hiszen aki tanul, azt tanulja, amit nem tud. El kell fogadnia ezt a függőséget, ezt a kiszolgáltatottságot. Attól tanul, aki birtokában van a bölcsességnek, az ismeretnek, a dolgok miértjének. A tanulás nem rangon aluli. És a tanítás sem. A tanulás nem megy magától. Oda kell ülni a Mester lábaihoz.

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

4 / 14 oldal | © Katolikus.ma

Jézus nyers és lassú felfogású, egyszerű embereket választott ki, akikben viszont volt lelkesedés, nagylelkűség, elszántság. Gyöngéd határozottságával lassan letöri bennük a kezdeti ellenállást, olyan erős a befolyása rájuk, hogy tulajdonképpen rendelkezik velük. Hatalommal és tekintéllyel beszél előttük, ugyanakkor nyíltan és őszintén. Őt például sosem szólítják nevének. Jézus azért is különleges, és éppen ezért a nevelők mintaképe, mert a legellentétesebb tulajdonságokat tudja összeegyeztetni személyében: a keménységet a gyöngédséggel, a fenséget a nyájassággal, a szigorot az irgalommal, a nagylelkűséget a következetességgel. Jézus a meghaladhatatlan és megkerülhetetlen etalon a nevelésben is. Az apostoli szeminárium minden tagjával együtt és külön-külön is foglalkozik. Bevezeti őket a tanításba és a gyakorlatba, de csak fokozatosan. Nem akarja összezavarni vagy „hitetlenségbe” sodorni őket. Mindig csak annyit tár fel a titkokból, amire értelmileg, habitusban képesek. Amit meg tudnak emésztetni és el tudnak viselni. Jézus soha nem mondott fölöslegesen semmit. Csak azért, hogy „kibeszélje magát”, nem akarta senki érdeklődését felkelteni. Amit mondott, annak súlya volt. Nem beszélt sokat: röviden mondott el sokat...

Gyökerestől kitepi őket foglalkozásuk talajából és egy új talajba ülteti, majd gondozza. Az arckifejezés, a magatartás, a beszédmód, amelyben igazsága testet ölt: meggyőző és visszautasíthatatlan. Mindig az értelmi belátásukra apellál, de

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

5 / 14 oldal | © Katolikus.ma

esztétikai és érzelmi élményeket is nyújt tanításával. Úgy vált ki erős érzelmet, hogy értelmesen beszél hozzuk. Tanításából sosem hiányzik a humor, a komoly dolgokban is megbújó derű. Minden tanítását példákkal támasztja alá. S ezek a példák sokszor cselekedetek, szimbolikus vagy prófétai tettek, amik olykor szembehelyezkednek hétköznapi logikánkkal. De Jézus nem alkuszik és hajlíthatatlan. Azt szeretné, ha tanítványai érzékelnék a különbséget Isten és a sátán, a világosság és a sötétség között. Sugárzó, tiszta egyénisége pedig egyértelműsíti áttetsző szentségét, amelyben nincs helye, még foltja sem a tévedésnek vagy a hazugságnak. Ezért sugárzik, ezért meggyőző. A pedagógus Jézus tudja, hogy a lélek alakítható, és lassanként azzá lesz, amit csodál. Ahogyan a fizikai világban is a folyadék felveszi az edény alakját és kitölti azt.

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

6 / 14 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/vezetok-es-vezetettek-pasztor-menedzser-vezer/> internetes címről származik. A cikket 2020-07-07 dátummal egy médiamissziós lelkiületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

7 / 14 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/vezetok-es-vezetettek-pasztor-menedzser-vezer/> internetes címről származik. A cikket 2020-07-07 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Fotó: Cathopic

Henri Mourice francia pap egész életében Jézus Krisztus személyiségét (*HENRI MOURICE: Jézus Krisztus személyisége, Sarutlan Kármeliták Marosszentgyörgy-Jel Kiadó, Budapest, 2017*) csodálta. Talán ő írta a legátfogóbb Jézus-életrajzot. Ebben összefoglalja Jézus „pedagógiai módszereit” is. Lássunk hát néhányat:

1. Az **ismerttől az ismeretlen felé** kell haladni. Alapelvekből, általános fogalmakból indul ki. Az isteni Mester ezért fokozatokban tárja föl az igazságokat. Mint ahogy az iskolákban is kialakult az elemi, közép- és felsőfokú tanfolyam... Különleges módszeréhez hozzátartozik, hogy nem a miértekkel és a hogyannal foglalkozik, hanem segíti, hogy behatoljanak a lényeges igazságokba, melyeket hirdetniük kell. Nem magáért a tudásért sajátítják el, nem az információ-gyarápítás a cél, hanem a végső igazság. Hogy mindenki üdvözüljön. Az üdvösség utáni kíváncsiságot ébreszti fel bennük. Nem egyetemi előadásokat tart nekik, hanem beszélő képekkel rajzolja meg a „leckéket”. A szegény özvegy két fillérének tanításában (Mt 12,41), például nemcsak a cselekedet erkölcsi értékét emeli ki, hanem a szándékot is, ami mozgatja, illetve az áldozatot is, amelyet feltételez, és

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

8 / 14 oldal | © Katolikus.ma

a befektetett munkát is, amibe került neki. (Egész megélhetését...) A pedagógus Jézus úgy halad az ismertetlen felé tanítványaival, hogy közben lelkükben, értelmükben utat készít az igazságnak. Látványos cselekedetekkel valóságos eseményeket idéz elő, szinte provokálva hallgatóságát. Ezek a prófétai tettek már önmagukban tovább mutatnak a konkrét „tényeknél”.

2. Jézus másik vezérelve a tanításában, hogy az apostolok **ne csak passzív befogadók legyenek**, hanem menjenek elébe a Mester tanításának. Nem halat ad a kezükbe, hanem halászni tanítja. Kötömböt ad a kezükbe és vésőt, hogy a kötömbből tevékenyen „kiszabadítsák” a szobrot. Szókratésről írják, hogy ügyes kérdésekkel vezette rá tanítványait a válaszra magára. Jézus is sokszor ezért fűz magyarázatot a mondanivalójához, vagy tesz fel kérdéseket, hogy elvezesse tanítványait az igazság, a világosság küszöbéig. Ők maguk találjanak rá. Serkenti szellemük tevékenységét, ezért nem közvetlenül válaszol a kérdésekre. Sokszor inkább visszakérdez.
3. Jézus pedagógiai szabályainak egyike, hogy **mindent a maga idejében** kell feltárni. A szellemi-lelki életben is vannak fejlődési, érettségi szintek, fokozatok. A vetés és a palántázás előtt egyszer a földet kell előkészíteni. Észrevenni a kedvező és megfelelő alkalmat, hogy tanítását befogadják, megértsék. Mindig figyel arra, kihez beszél,

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

9 / 14 oldal | © Katolikus.ma

megválasztja a beszéd idejét, és amikor bizonyos abban, hogy az igazság megfogon és meggyökerezik, akkor ültet. Addig előkészíti a lelket, fölszántja, megforgatja, kíváncsivá teszi, felcsigázza a vágyat. Ez nem olcsó hatásszünet, hanem a lassú építkezés művelete. Tudja, hogy akiben kialakul a ragaszkodás, a tudásvágy, bizonytalanságban még türelmetlenebbül várja az újabb feladványt. Körültekintéssel és bölcs lassúsággal adagolja a „feszültséget”.

Ebben van valami különös szellemi óvatosság is, hiszen védeni is akarja az emberi lelket a túl erős izgalmaktól, a túl korai felfedezésektől. Mintegy szemellenzőt tesz, hogy az erős fény ne kápráztasson el, és ne vakítsa meg a szemet. Azt is tudja, hogy azok az igazságok, amelyek túlmutatnak a hétköznapi tapasztalatokon – legyenek azok elcsépelet szólamok, sablonok, közhelyek, vagy amelyek akár ellenkeznek is velük –, ezekhez a léleknek és az értelemnek több idő kell, hogy bennünk nyugvópontra jussanak, és képesek legyünk hozzájuk emelkedni. Mennyi idő kellett pl. a csillagászoknak, amíg a Föld mozgásáról szóló látszólagos ellentmondásoknak hitelt szereztek. Mennyi idő kell az emberi tapasztalathoz is, hogy visszafelé megértse élete eseményeit, és így gyermekeit már „okosabban” tudja nevelni... Jézus is csak fokozatosan tárja fel tanítványai előtt messiási mivoltát, engedi kitalálni, de mindent nekik sem tár föl. Vannak dolgok, amelyek

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

10 / 14 oldal | © Katolikus.ma

nem rájuk tartoznak. („Még nem vagytok hozzá elég erősek...” Jn 16, 12) Az erkölcsi igazság is lassan fejlődik ki lelkünkben. Bizonyos kinyilatkoztatások agyonnyomnának minket, földi halandókat. Nem bíránk el terhüket. Ezért értenek meg sok mindent a feltámadás és a Szentlélek eljövetele után. Sőt történelmünk is arról szól, hogy évezredes távlatok is szükségesek, hogy Isten önfeltárukozását valamennyire megértsük, abban valamelyest „képben” lehessünk.

4. Jézus pedagógiai módszere, hogy **begyakoroltatja apostolaival a tanultakat**. Az erény a jó gyakorlásával érhető el, el kell jutnunk arra addig a pontig, amikor az már szokássá válik. Hiszen a szokásnak megvan az előnye, ereje, hogy tartós. Akkor is megmarad, ha már elfelejtettem az okot, miért gyakorlom... „Egyedül” is működik... Még akarat sem kell hozzá. Spontán reakcióvá, önkéntelen „rutinná” válik, és így a nehéz szolgálat, a legterhesebb időkben is könnyedén végezhető. Megtakarítunk ezzel egy rakás időt, amit okoskodással, tervezgetéssel, fontolgotással eltöltenénk. Még csak hasznát sem kell keresnünk, csak tennünk kell a beidegződéssé vált jót. Tudományos elméletek tanulása, hatástanulmányok végzése nélkül. Edzettebbé, rugalmasabbá, harcokhoz szokottabbá válunk. Jézus ebben is tökéletes nevelő volt. Az elméletet

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

11 / 14 oldal | © Katolikus.ma

azonnal a gyakorlatba ültette tanítványainál. Az apostolok így már Pünkösöd után közvetlen rájöttek, hogy a misszióhoz, az igehirdetéshez nem föltétlen szónoki tehetség, hanem életszentség kell. A lelkek is így téríthetők meg. Krisztus tanításának erkölcsi kivonatát, esszenciáját saját példájukon is bemutatták és hitelesítették.

5. Jézus iskolájához hozzátartozott, hogy a **lemondást, az önkiüresedést** is gyakorolták. Az irgalmasság cselekedetein keresztül lelki hatalmukkal is élhettek, megtapasztalva, hogy milyen öröm és jó másokat boldoggá tenni. Közben csak az őket Küldő Istenre hagyatkozzanak. Ne legyen bebiztosítva, „B-tervként” semmi tartalék: lábbeli, pénz, bot, ruha, stb. Istenért dolgozzanak, számítsanak is Rá szüntelen, mert Ő velük van. A jézusi parancsokat a maguk szigorúságában kellett megtartaniuk, mert még így is nagy a távolság a kitűzött cél és az eredmény között. Mert, ha könnyen engedményeket tettek volna, missziójuk is komolytalanná válna. A történelem nagy úttörői mutatják, mire képes az ember a nagy célokért. Erői megsokszorozódnak, másoknak is hozzáférhetővé válnak olyan kegyelmek, örömei, lehetőségek, amelyek addig soha. Ezért Jézus is tudta, hogy mindig kicsit többet követeljen meg tőlük, mint amennyit (vissza-) kapni remélnek. Ez a plusz, ez a többlet a hivatástudat, a Benne való bizalom ereje, amely még önmagunk legyőzésére is képessé tesz. („Ha hittel imádkoztok, a hegyeket

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

12 / 14 oldal | © Katolikus.ma

is elmozdítjátok. Minden lehetséges annak, aki hisz.” Mk 9, 23)

6. Jézus pedagógiájának legnagyobb, legtitokzatosabb „fegyvere” az **imádság**. Miközben ő is „személyesen” töltekezett az Atyából, apostolait is gyakran elhívta, félre hívta egy csendes, magányos helyre, hogy magukra legyenek. Lelkigyakorlatot tartott nekik. Megtanította imádkozni őket. Nem „távoktatással”, hanem a személyes jelenlét pótolhatatlan erejével. Hozzászoktatta ahhoz, hogy az imádság a tanítványság erőforrása. A Miatyánkban bemutatta, mit kell Istennek mondani, és mit kell, lehet kérni tőle. Nem parancsolta kifejezetten, hanem felajánlotta, hogyan „töltsék fel” buzgóságukat, tartsák életben kapcsolatukat a Személyes Istennel. Ennek formái nyilván változhatnak a történelem folyamán, a különféle élethelyzetekben, de lelki „töltőállomás” és „energiaforrás” nélkül kiüresedik a tanítvány szolgálata is, élete is.
7. Különös módja Jézus pedagógiájának, hogy bár sokszor, keményen és világosan beszél a gonosz, az ellenlábás aknamunkájáról, sohasem erre **helyezi a hangsúlyt**, hanem **az örömré**, hogy: a Mennyei Atya tudja, engedi, de velünk van, és erőt ad nekünk, hogy kitartsunk. Példabeszédeit is úgy építi fel, hogy a végén öröm, hála, ünneplés vár azokra, akik kitartottak a nehézségek idején. Tanítványai akaraterejét fokozza az édes reménnyel, amellyel vigasztal, sőt amely számukra erény. Amit gyakorolni kell. Az elpusztuló gabona pompás kalásszá fejlődik. Azért

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

13 / 14 oldal | © Katolikus.ma

kell meghalnu nk önmagunknak, hogy Isten életre keljen bennünk. Jézus eltereli a figyelmet arról, ami lehúz, lehangol, megaláz, és arra irányítja, ami világosságot, életet, örömet biztosít. Mindig Isten szeretetének biztonságát helyezi előtérbe. Mintha azt mondaná: közöttünk és az örökkévalóság között nincs más, mint az élet, ez a lenge függöny, amely minden pillanatban eltűnhet. És akik már most az emberiség magvetői és fáklyavivői lettek – papok, pedagógusok, szülők, hívő keresztények –, az Isteni Mester társaságának örvendhetnek az Úr örömeiben.

Szüntelenül.

Szerző: Sebestyén Péter (2020-05-08)

14 / 14 oldal | © Katolikus.ma